

MAREK BARDADYN

IRYDOLOGIA DLA WSZYSTKICH

OKO POWIE WSZYSTKO

**ROZPOZNAWANIE I LECZENIE CHORÓB METODAMI
NATURALNYMI**

MAREK BARDADYN

IRYDOLOGIA DLA WSZYSTKICH

**OKO POWIE WSZYSTKO
ROZPOZNAWANIE I LECZENIE CHORÓB METODAMI
NATURALNYMI**

WSTĘP

Jak szybko i bezboleśnie ocenić stan swojego zdrowia, wykryć ewentualne zagrożenia, wybrać najbardziej odpowiedni styl życia i odżywiania. Taką znaną od dawna, skuteczną i całkowicie nieinwazyjną metodą kompleksowej oceny stanu zdrowia jest irydologia. Nauka ta umożliwia diagnozowanie na podstawie wyglądu tęczówki. Każdej części ciała odpowiada ścisłe określone miejsce na powierzchni tej kolorowej tkanki oka. Dzięki temu wszystkie zmiany zachodzące w narządach wewnętrznych i układach naszego organizmu zostają zapisane na tęczówce. Nawet silny ból zęba może zostawić tam swój ślad. Główną zaletą irydodiagnostyki jest traktowanie człowieka jako psychofizyczną całość. Daje to możliwość spojrzenia na organizm ludzki bez dzielenia go na chory żołądek, serce czy nerwy. Zdarza się często, że pacjent wykonuje szereg badań laboratoryjnych – wyniki są prawidłowe, a dolegliwości niestety pozostają. Irydologia daje możliwość odpowiedzi na pytanie jakie jest rzeczywiste podłożem choroby – wrodzone predyspozycje, zatrucie organizmu czy zbyt silny stres.

Aby żyć zdrowo trzeba przede wszystkim poznać tajemnice swojego organizmu. Irydologia daje taką szansę. Książka ta ma umożliwić czytelnikowi samodzielne odczytywanie zapisanych na tęczówce informacji o atutach i słabościach swojego organizmu. Pozwoli to ustalić indywidualne wskazania profilaktyczne i lecznicze.

Zanim jednak przystąpimy do omawiania objawów irydologicznych i ich znaczenia musimy uświadomić sobie pewien fakt. Będziemy mieli do czynienia z bardzo delikatną materią jaką jest troska człowieka o swoje zdrowie i życie. Postarajmy się potraktować nasze obserwacje z pewnym dystansem. Oglądanie tęczówki powinno stać się okazją do zastanowienia nad tym, co jeszcze możemy zrobić dla swojego zdrowia, a nie kolejnym źródłem niepokoju.

W pierwszej części książki, po rysie historycznym i zapoznaniu z techniką badania oka, zostały przedstawione niektóre z kilkudziesięciu objawów irydologicznych. Opisy i rysunki mają umożliwić ich samodzielne odszukanie na powierzchni tęczówki. Zamieszczone dalej mapy pozwolą przyporządkować rozpoznane objawy irydologiczne konkretnym narządom i układom organizmu.

Druga, szczegółowa część zawiera wskazówki diagnostyczne i lecznicze w 27 objawach lub jednostkach chorobowych, w których występujące na tęczówce znaki mogą okazać się pomocne w profilaktyce i leczeniu. W diagnozowaniu należy kierować się w pierwszym rzędzie objawami ogólnymi, które przy każdej chorobie wyszczególnione są na wstępie, zaraz po krótkim przedstawieniu istoty problemu. Objawy tęczówkowe mogą być traktowane jako wskazówki kierujące na właściwe rozpoznanie lub stanowiące jego potwierdzenie. Na etapie samodzielnego obserwacji stawianie diagnozy tylko na podstawie wyglądu tęczówki jest bardzo ryzykowne i niebezpieczne. W razie wątpliwości najlepiej zasięgnąć porady lekarskiej. W kolejnym punkcie przedstawione są ogólne zasady postępowania w opisanych przypadkach. Jeśli jest tam mowa o leczeniu przez odpowiedniego specjalistę, to realizacja dalszych zaleceń uzależniona jest

głównie od jego opinii. Mieszanki ziołowe natomiast mogą stanowić doskonałe uzupełnienie każdej terapii, jednak nie mogą jej zastępować. Zioła w podanych przy każdym składniku ilościach, należy zmieszać i do parzenia stosować 1 łyżkę stołową mieszanki dla dorosłych i 1 łyżeczkę od herbaty dla dzieci. Po zalaniu wrzątkiem zostawić pod przykryciem na 30 minut. Napar należy pić przez 2–3 tygodnie. Po 1–2 tygodniach przerwy kurację można powtarzać. Na zakończenie opisu każdej choroby wymienione zostały leki homeopatyczne. Ich potencję i dawkowanie powinien jednak ustalić specjalista. W przypadku chorób, w leczeniu których znajduje zastosowanie akupresura, należy odnaleźć na zamieszczonych na końcu książki schematach odpowiednie punkty ucisku. Profilaktycznie zabiegi należy wykonywać raz dziennie wieczorem, a w przypadku ostrych dolegliwości 3–4 razy w równych odstępach czasu. Lekki ucisk opuszkiem palców powinien trwać do 30 sekund, mocniejszy około 15. W czasie zabiegu konieczny jest spokój i odprężenie.

HISTORIA

Irydologia nie jest metodą nową. Odczytywanie chorób na podstawie tęczówki oka ma swoją bardzo długą historię. Pierwsze informacje na ten temat pochodzą z czasów, gdy pasterskie plemiona zamieszkujące dzisiejsze tereny Chin i Indii po wyglądzie oczu oceniały wartość kupowanych zwierząt. Wierzono, że choroby „wchodzą” do ciała, a „wychodzą” z niego zostawiając swoje piętno w postaci różnych znaków na oczach. Również z Chin sprzed około 3 tys. lat pochodzą pierwsze wzmianki o irydologii.

Irydodiagnostyka nie była także obca Egipcjanom pod panowaniem faraona Tutuhamona. Z czasów tych zachowały się dwa papirusy długości 50 m i szerokości 1,5 m, na których spisano całą ówczesną wiedzę z tej dziedziny. Są one przechowywane w Bibliotece Babilońskiej i pomimo upływu kilkudziesięciu wieków nadal stanowią wiarygodne źródło informacji. Niebywałą sensacją okazały się również wykonane przez kapłanów-lekarzy „fotografie” tęczówek sporządzone na pokrytych związkami srebra płytach. Płytkę taką podnoszono na wysokość oka chorego na odległość 2 cm i trzymano równo 4 minuty, po czym smarowano ją odpowiednią ciecza i znowu przenoszono w okolicę oczu na 30 sekund. Po chemicznej obróbce powierzchnia tabliczki i wizerunek na niej stawały się kolorowe. Jaskrawe barwy przedstawiające tęczówkę na metalu zachowały się do naszych czasów i możemy na nich rozpoznać na co chorowali władcy Egiptu. Sekret techniki „fotografii” nie został jednak dotąd do końca wyjaśniony.

Wiele wieków temu tybetańska medycyna przywiązywała przy diagnozowaniu duże znaczenie do ogólnego wyglądu chorego. Szczególnie starannie oceniano stan skóry, języka, kształt mażowin usznych, ruchy mięśni itd. Okazało się jednak, że oczy niosą w sobie najwięcej informacji o stanie zdrowia organizmu. Czołowi tybetańscy medycy potrafili na „mapie” tęczówki rozpoznać objawy na podstawie których wnioskowali o stanie określonych narządów organizmu. Nazywali oni oczy „oknami we wnętrzu organizmu”.

Później irydologia przechodziła lepsze i gorsze okresy. W dobie renesansu interesował się nią między innymi Leonardo da Vinci.

Ponownie zainteresowano się irydologią w drugiej połowie ubiegłego stulecia. Szczególne miejsce w historii tej nauki zajmuje węgierski lekarz I. Peczeli. Jedna z legend głosi, że Węgier „odkrył” irydodiagnostykę zupełnie przypadkowo. Mając jedenaście lat znalazł w lesie gniazdo, z którego próbował wydostać jajko. Nadlatująca sowa chcąc bronić swoje potomstwo złamała sobie łapkę. Peczeli zauważył, że jednocześnie na jej tęczówce pojawiła się plamka. Skojarzył te fakty i później pracując już jako chirurg w szpitalu prowadził intensywne obserwacje na tęczówkach chorych. Upłynęło dużo czasu zanim zdołał udokumentować swoje odkrycia w książce. W rezultacie wieloletnich obserwacji powstały pierwsze na świecie mapy irydologiczne, które opublikował w swojej książce. Jej mottem było zdanie: „oko zwierciadło duszy, zwierciadło ciała”.

Duże osiągnięcia w tej dziedzinie miał szwedzki pastor N. Liljeguist. Zauważył on wiele nowych szczegółów dotyczących rozpoznania chorób oka, które następnie przedstawił w dwutomowym dziele pt. „Diagnoza oka”. Książka składała się z 284 stron tekstu, 258 czarno-białych i 12 kolorowych rysunków tęczówki. W roku 1893 Liljeguist udowodnił, że każde uszkodzenie i choroba narządu może być zauważone w oku. Konsekwentnym zwolennikiem naturalnych metod leczenia był A. Lindlar – założyciel szkoły naturalnej w Chicago, propagator irydologii. W latach 1907–1909 ukazywały się jego interesujące artykuły poświęcone diagnozie z tęczówki w poczytnym czasopiśmie „Leczenie naturalne”.

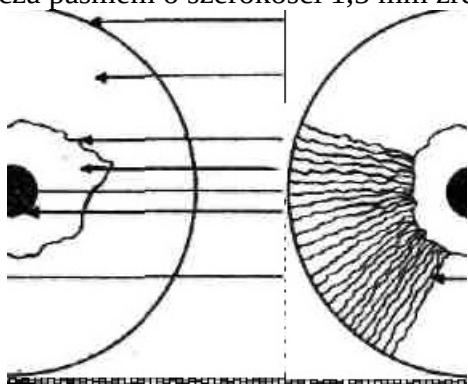
Wybitny niemiecki uczony R. Schnabel dostał nagrodę Londyńskiej Akademii Nauk za wydanie dzieła o irydodiagnostyce. Książka ta jest obecnie jednym z najpopularniejszych podręczników w tej dziedzinie. O ile w pierwszej połowie XX w. diagnozowaniem z tęczówek zajmowała się niewielka grupa ludzi, tak z początkiem lat pięćdziesiątych znacznie wzrosło zainteresowanie tą metodą. W krajach europejskich, a później w USA, Kanadzie i Japonii powstały samodzielne szkoły i instytuty zajmujące się klinicznymi podstawami irydologii. Na niektórych uczelniach wprowadzono irydodiagnostykę jako obowiązkowy przedmiot.

W 1980 roku odbyła się w Paryżu pierwsza Międzynarodowa Konferencja Irydologów. Utworzono wtedy fundację badań w dziedzinie naukowej i eksperymentalnej irydodiagnostyki. Celem jej było zjednoczenie wysiłków lekarzy specjalistów w celu ugruntowania klinicznych i anatomiczno-fizjologicznych założeń irydologii.

W Polsce obecnie metodą tą posługuje się zaledwie kilku lekarzy. Wynika to z braku możliwości kształcenia się irydologów w naszym kraju.

TECHNIKA BADANIA OKA PRZY AUTODIAGNOZIE

Przedmiotem obserwacji przy autodiagnozie irydologicznej jest tęczówka. Oglądana przez bezbarwną rogówkę wygląda jak kolorowe koło. W jej centrum znajduje się okrągła stale zmieniająca pod wpływem światła swoją wielkość žrenica. Od zewnątrz tęczówka graniczy z białą twardówką pokrytą bezbarwną spojówką. W tęczówce wyróżnia się część źreniczną, która otacza pasmem o szerokości 1,5 mm žrenicę.

Rys. 1. Schemat budowy tęczówki

Jest ona oddzielona od zewnętrznej części rzęskowej przebiegającym okrężnie mniej lub bardziej regularnym zgrubieniem tkanki tęczówki tzw. krejką. W terminologii irydologicznej nosi ono nazwę pierścienia autonomicznego. Na części źrenicznnej znajdują się pola projekcji żołądka i jelit, a na części rzęskowej pozostałych narządów wewnętrznych i układów organizmu. Tęczówka zbudowana jest z dwóch mięśni: zwieracza i rozwieracza žrenicy. Włókna zwieracza przebiegają okrężnie wokół brzegu źrenicznego tęczówki. W jasnych oczach są widoczne gołym okiem w postaci wąskiego pierścienia. Ich skurcz powoduje zwężenie žrenicy co chroni oko przed nadmiarem światła. Włókna rozwieracza przebiegają promieniście i odpowiadają za rozszerzenie žrenicy. Pozostałe elementy tkanki tęczówki stanowią liczne naczynia krwionośne, włókna nerwowe oraz komórki. Niektóre z tych komórek zawierają barwnik – melaninę

warunkujący kolor oczu. Na powierzchni tęczówki widoczne są różnej wielkości zagłębienia tzw. krypty oraz niekiedy plamy barwnikowe w różnych odcieniach brązu.

Do przeprowadzenia pełnego badania irydologicznego niezbędny jest specjalistyczny sprzęt okulistyczny – lampa szczelinowa. Daje ona możliwość obserwowania powierzchni tęczówki w nawet kilkudziesięciokrotnym powiększeniu i różnym w zależności od potrzeb oświetleniu. Po dołączeniu aparatu fotograficznego można wykonać bardzo precyzyjne zdjęcia do dokumentowania stwierdzonych objawów. Przeprowadzone w ten sposób badanie, stwarza możliwość rozpoznania wszystkich z kilkudziesięciu uwzględnianych w diagnostyce cech struktury i barwy tęczówki.

Urządzenie to nie jest jednak niezbędne do celów autodiagnozy, gdyż znaczną część objawów irydologicznych można będzie rozpoznać gołym okiem lub przy niewielkim powiększeniu. Podstawową sprawą dla rozpoznania interesujących nas szczegółów powierzchni tęczówki jest jej odpowiednie oświetlenie. W tym celu najlepiej jest użyć małej latarki o skupionym, niezbyt silnym strumieniu światła. Oko oświetlamy z boku od strony skroni i wtedy najłatwiej zaobserwować zagłębienia powierzchni tęczówki. Pozostałe objawy irydologiczne obserwujemy przy oświetleniu na wprost. Pamiętajmy by nie oświetlać oka zbyt długo jaskrawym światłem i robić co pewien czas przerwy w badaniu. Pomocna będzie również lupa o powiększeniu od 2 do 10 razy. Ustawiamy ją przed okiem w odległości umożliwiającej wyraźne rozróżnienie szczegółów tęczówki. Odległość taką musimy ustalić doświadczalnie. Należy pamiętać o tym, aby rozpoznane objawy lokalizować przy użyciu odpowiednich map irydologicznych. Dalej przedstawione zostały oddzielne mapy topografii tęczówki przy oglądaniu swojego oka w lustrze i przy ocenie drugiej osoby.

OBJAWY IRYDOLOGICZNE

W jaki sposób choroba może znaleźć odbicie w wyglądzie tęczówki. Przyjmuje się, że istnieją połączenia za pośrednictwem autonomicznego układu nerwowego pomiędzy wszystkimi częściami ciała, a odpowiadającymi im ściśle określonymi miejscami na powierzchni tęczówki. Dzięki temu impulsy bioelektryczne z chorego narządu zostają przeniesione między innymi do zakończeń nerwowych w tęczówce. Zmieniona, patologiczna impulsacja powoduje zaburzenia w naczyniach krwionośnych i metabolizmie odpowiedniego obszaru tęczówki. W efekcie powstają rozjaśnienia, przebarwienia, zagębiania powierzchni w sektorze konkretnego narządu wewnętrznego.

Drugą, dużą grupę stanowią objawy zaburzeń ogólnoustrojowych np. miażdżycy, zatrucie zewnętrzne – i wewnętrzpochodne, przeciążenia układu nerwowego. Mogą one występować w różnych miejscach tęczówki i nie są związane z projekcją narządów na jej powierzchnię. W diagnostyce uwzględnia się również kolor tęczówki, jej strukturę, wielkość, kształt i umiejscowienie żrenicy, wygląd spojówki i rogówki oka.

Dalej zostały przedstawione te spośród objawów irydologicznych, których znajomość jest niezbędna do przeprowadzenia autodiagnozy z tęczówki.

1. STRUKTURA TĘCZÓWKI

Człowiek jest tym zdrowszy i mniej podatny na zachorowanie im bardziej spoista i jednolita jest powierzchnia jego tęczówek. Do oceny stopnia tej spoistości służy zamieszczony obok schemat. Pozwala on na zakwalifikowanie badanej tęczówki do jednego z sześciu typów.

Typ pierwszy: charakteryzuje się bardzo zwartym układem włókien. Oglądając taką tęczówkę odnosi się wrażenie, że jej powierzchnia jest całkowicie jednorodna. Świadczy ona o bardzo dobrej konstrukcji genetycznej, dużej odporności na zachorowania. Występuje niezwykle rzadko.

Typ drugi: układ włókien przebiegających promieniście od żrenicy jest również zwarty, ale przy oglądaniu w powiększeniu wyraźnie widać ich rozmieszczenie. Jest również oznaką dobrych warunków genetycznych i dużych możliwości fizycznych. Osoby z pierwszym i drugim typem tęczówki mają predyspozycje do osiągania wybitnych wyników w sporcie.

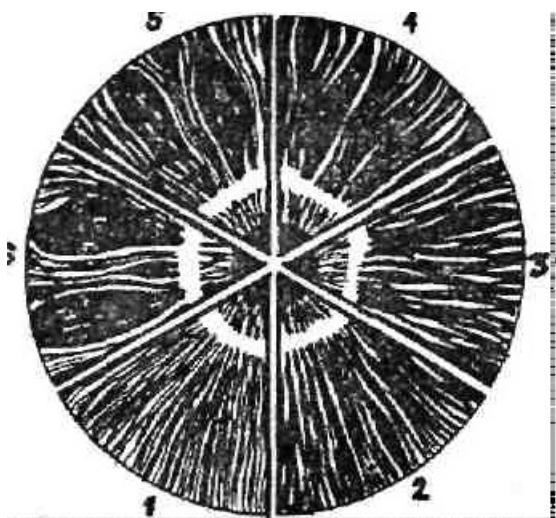
Typ trzeci: włókienka mają falisty przebieg i pojawiają się między nimi pojedyncze szczeliny. Odporność organizmu na obciążenia fizyczne i stresy jest nieco mniejsza niż w typie 1 i 2. Skłonność do chorób jest niewielka, a rokowanie w przypadku ich wystąpienia jest dobre.

Typ czwarty: szczeliny są wyraźnie widoczne i zajmują znaczną część powierzchni tęczówki. Włókienka mają kręty przebieg i układają się w wiązki. Podatność na zachorowania jest wzmożona, a ich przebieg jest często przewlekły.

Typ piąty: zrąb tęczówki obfituje w liczne zagębiania i bruzdy między którymi przebiegają

skupiska wąłych włókienek. Wrażliwość organizmu na czynniki obciążające jest bardzo wyraźna. Łatwo dochodzi do zachorowań o długotrwałym i opornym na leczenie przebiegu. Często zdarzają się nawroty chorób.

Typ szósty: przy oglądaniu takiej tęczówki odnosi się wrażenie, że składa się ona z samych jamek i zagłębień. Jednak przy dokładnej obserwacji dostrzec można pojedyncze lub skupione po kilka cienkie włókienka. Prawdopodobieństwo zachorowania jest tu największe. Choroba przebiega często z powikłaniami i jest trudna do wyleczenia.

Rys. 2. Typy struktury tęczówki (B. Jensen, 1964)

Struktura tęczówki jest odbiciem warunków genetycznych, z którymi przychodzimy na świat. Miejsca, w których stwierdza się rozluźnienie tkanki tęczówki wskazują słabsze punkty organizmu. Nie są to jednak znaki świadczące o chorobie. Do pewnego momentu należy traktować je jedynie jako wskazówki, gdzie może się ona rozwinąć. Prawdopodobieństwo czy na tym podłożu dojdzie do zachorowania w dużym stopniu zależy od nas samych. Rośnie ono wielokrotnie u osoby wykazującej małą aktywność fizyczną i umysłową, nie przestrzegającej zasad zdrowego odżywiania, podlegającej długotrwałym stresom, palącej lub nadużywającej alkoholu.

Należy pamiętać, że żaden z typów, nawet pierwszy nie chroni przed chorobą. Jednak im lepsza spoistość tęczówki, tym mniejsza jest możliwość zachorowania, lżejszy przebieg i szybsze wyleczenie. Badania wykazały, że nie tylko skłonności do chorób ale i potencjalna długość życia wiąże się ze strukturą tęczówki. W grupie badanej powyżej dziewięćdziesiątego roku życia przeważały osoby z typami tęczówek 1–3. Stwierdzono jednak również, że i typ 6 nie wyklucza długowieczności. Takie osoby, muszą jednak wykazać o wiele więcej troski o zdrowie; aby dożyć sędziwego wieku.

2. KOLOR OCZU

Kolor oka zależy od zawartości melaniny w komórkach tęczówki. W jasnych oczach np. w błękitnych, szarych, niebieskich, jasnozielonych zawartość tego barwnika jest niewielka. Wraz ze wzrostem jego ilości oczy stają się coraz ciemniejsze od jasnobrązowych do czarnych.

Od dawna zastanawiano się jakie znaczenie dla zdrowia człowieka ma kolor jego oczu. Stworzono nawet klasyfikację barw od najlepszej – niebieskiej do najgorszej – brązowozielonej, co jednak nie znalazło potwierdzenia w późniejszych obserwacjach. Stwierdzono natomiast, że z kolorem tęczówki mogą wiązać się zwiększone predyspozycje do pewnych chorób. Z jasnym kolorem tęczówki wiąże się zwiększoną skłonność do chorób układu oddechowego, schorzeń reumatycznych i alergicznych, a także patologii serca, nerek, tarczycy.

Osoby z ciemnymi tęczówkami są bardziej narażone na schorzenia układu pokarmowego (choroba wrzodowa, kamica żółciowa), częściej występują u nich przeciążenia układu nerwowego w postaci reakcji nerwicowych. Te informacje należy traktować bardziej jako spostrzeżenia statystyczne niż jako wskazówki pozwalające na rozpoznanie określonej choroby u osoby badanej.

3. ŹRENICA

Źrenica to okrągły otwór w centrum tęczówki, przez który promienie świetlne wnikają do wnętrza gałki ocznej. W prawidłowych warunkach źrenice obydwu oczu są równe, okrągłe i reagują na światło.

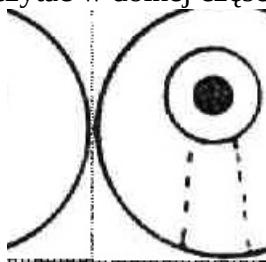
Odruch na światło polega na zwężeniu się źrenic pod wpływem zwiększonego oświetlenia i rozszerzaniu w ciemnościach.

Znaczenie diagnostyczne mają następujące zaburzenia źreniczne:

– nierówność źrenic występuje w szeregu schorzeń neurologicznych i okulistycznych oraz po urazach. Stwierdzenie tego objawu jest wskazaniem do przeprowadzenia badań neurologicznych i okulistycznych. Zwężona nieruchoma źrenica z towarzyszącym zaczerwienieniem i bólem oka jest objawem zapalenia tęczówki, schorzenia wymagającego podjęcia natychmiastowego leczenia.

Szeroka nieruchoma źrenica jednego oka z towarzyszącą silną bolesnością i zaczerwienieniem całej gałki ocznej, występuje w ostrym ataku jaskry, czyli naglej wysokiej zwyczce ciśnienia śródgałkowego. Taka sytuacja wymaga również niezwłocznej interwencji lekarza okulisty.

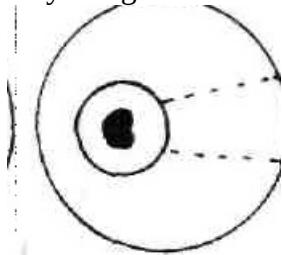
– przemieszczenie źrenicy z centrum tęczówki w kierunku jej obwodu jest wskazówką gdzie poszukiwać kolejnych objawów irydologicznych. Źrenica „odsuwa się” od sektora, w którym rzutuje się chory narząd. Przesunięcie źrenicy ku górze wskazuje na patologię, którą możemy odczytać w dolnej części tęczówki np. w polu nerek.

Rys. 3. Przesunięcie źrenicy 16

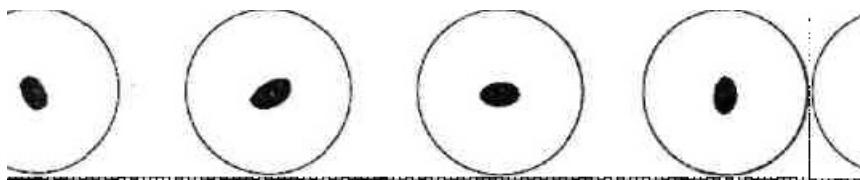
– spłaszczenie brzegu źrenicy występuje po stronie sektora, w którym znajduje się pole projekcji chorego narządu. Ten objaw, podobnie jak poprzedni, nie występuje stale, ale kiedy się już pojawi stanowi cenną wskazówkę diagnostyczną.

– zmiana zabarwienia źrenicy na szare występuje w zaćmie, która polega na zmętnieniu znajdującej się za źrenicą soczewki. Inne odcienie jak biały, zielonkawy („oko kocie”), mogą występować w innych poważnych schorzeniach gałki ocznej (np. nowotworowy). Wszystkie zmiany zabarwienia źrenicy wymagają przede wszystkim natychmiastowego badania okulistycznego.

Rys. 4. Spłaszczenie brzegu źrenicy i jej przesunięcie

– zniekształcenia ovalne rozpoznajemy gdy źrenica traci swój prawidłowy okrągły kształt. W zależności od ułożenia ovalnej źrenicy rozpoznaje się zniekształcenia poziome, pionowe i skośne.

Rys. 5. Zniekształcenia ovalne źrenicy

Mogą one występować w jednym lub obydwu oczach. Są oznaką zaburzeń ukrwienia mózgu spowodowanych zmianami w naczyniach krwionośnych. Utrudnienie przepływu najczęściej spowodowane jest zmianami miażdżycowymi począwszy od tętnic szyjnych. Zniekształcenie ovalne źrenicy może więc stanowić zapowiedź udaru mózgu. Przy ułożeniu skośnym źrenicy kierunek jej pochylenia wskazuje na zagrożoną lub już uszkodzoną wylewem bądź zawałem półkulę mózgu.

Według R. Schnabla stwierdzenie w obydwu oczach pionowych zniekształceń źrenicy miałoby wskazywać na niebezpieczeństwo całkowitego porażenia a nawet nieoczekiwanej śmierci mimo braku wcześniejszych objawów chorobowych. Jeszcze dalej posunął się T. Krieger, który stwierdził, że ovalne pionowo źrenice obu oczu wskazują, że śmierć nastapi w ciągu czterech dni, a w jednym oku w przeciągu 4 tygodni. Badania przeprowadzone w szpitalu moskiewskim na 250 chorych, u których stwierdzono ten objaw, nie potwierdziły tych „rewelacji”.

– rozszerzenie źrenic w fizjologicznych warunkach jest efektem pobudzenia układu współczulnego w stanach mobilizacji organizmu (np. agresja, strach). Może być także efektem porażenia układu przywspółczulnego (np. miejscowo działające leki rozszerzające źrenicę). Obustronne rozszerzenie źrenic jest również objawem ciężkiego uszkodzenia mózgu w wyniku urazu lub różnych rodzajów śpiączki (z wyjątkiem mocznicowej).

– zwężenie źrenicy może być wywołane albo pobudzeniem układu przywspółczulnego, albo

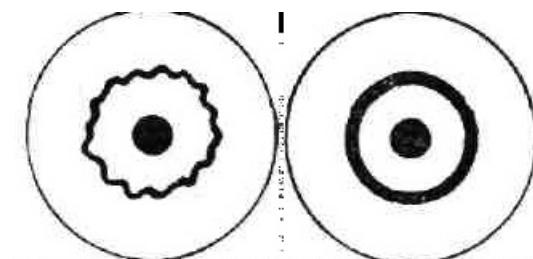
porażeniem współczulnego. Jest ono również charakterystyczne dla wszelkiego rodzaju intoksycacji i jest proporcjonalne do ich stopnia. Charakterystyczne jest silne zwężenie w zatruciach morfiną.

4. PIERŚCIEŃ AUTONOMICZNY

Pierścień autonomiczny przebiega okrężnie wokół žrenicy w postaci cienkiej regularnej bądź postrzępionej linii. Oddziela Ona część žreniczną tęczówki od rzęskowej. Wygląd pierścienia autonomicznego świadczy o stanie współczulnego układu nerwowego. Szeroki i wyraźnie zaznaczony jest oznaką wzmożonego jego napięcia.

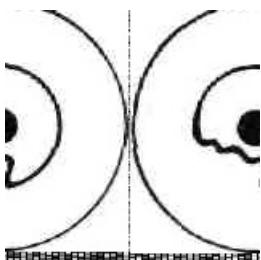
Schematycznie wyróżnia się cztery najbardziej typowe formy pierścienia autonomicznego.

Pierwsze dwie formy spotyka się u ludzi zdrowych. Należy zwrócić również uwagę na możliwość wystąpienia drobnych poprzecznych pęknięć, które towarzyszą zmianom zwydrodneniowym w kręgosłupie. Ważne jest także, aby rysunek pierścienia był jasny, przezroczysty, wyraźny, co jest oznaką zdrowia. Zatarcie granic i nagromadzony w jego okolicy barwnik, to oznaki chorób przebiegających z poważnymi zaburzeniami metabolicznymi.

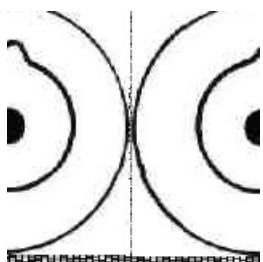
Rys. 6. Prawidłowe formy pierścienia autonomicznego (kryza)

Wklęsły pierścień autonomiczny ma różne znaczenie diagnostyczne w zależności od lokalizacji zagłębienia. Np. stwierdzenie tego objawu między godziną 5.00–7.00 występuje w 95% przypadków owrzodzenia dwunastnicy. Podobny objaw między godziną 11.00–1.00 jest oznaką opuszczenia poprzecznej części okrężnicy. W USA co roku umiera 400 tysięcy osób u których jako przyczynę śmierci stwierdza się zatrzymanie czynności serca. Dotyczy to często młodych ludzi w czasie snu po spożyciu przed zaśnięciem obfitego posiłku i alkoholu. Wskutek ucisku opuszczonej poprzecznicy następują zaburzenia ukrwienia jelit i odkładanie się w nich toksycznych produktów. Mechaniczny ucisk rozciagniętych gazami jelit na serce jest bezpośrednią przyczyną jego zatrzymania. W razie stwierdzenia tego objawu na tęczówce lepiej unikać obfitych kolacji.

Rys. 7. Wklęsły pierścień autonomiczny

Uwypuklenie pierścienia autonomicznego wskazuje na patologię w narządzie rzutującym się w jego pobliżu. Przyczyną jego wystąpienia może być albo nadczynność narządu, którego pole zlokalizowane jest w części rzęskowej, albo niedoczynność organu z części żreniczej tęczówki (żołądek, jelita), o czym decydują inne objawy irydologiczne.

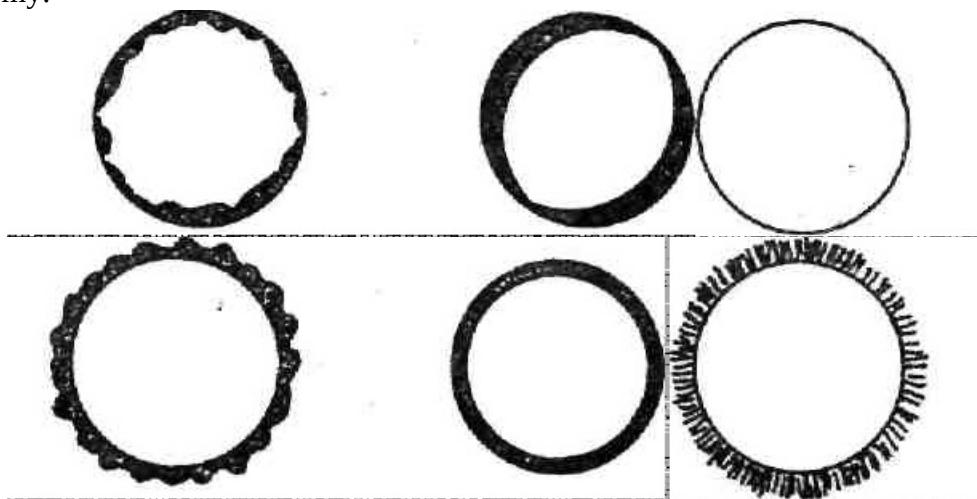

Rys. 8. Wypukły pierścień autonomiczny

5. RĄBEK BARWNIKOWY (BRZEG ŻRENICZNY)

Wewnętrzny brzeg tęczówki ograniczający wokół żrenicę utworzony jest przez wywinięcie do przodu nabłonka barwnikowego. Jest widoczny w postaci cienkiego ciemnobrązowego pierścienia przylegającego do tęczówki. W zależności od kształtu rąbka barwnikowego wyróżnia się sześć jego typów.

Dwa pierwsze są oznaką dobrego zdrowia, pozostałe świadczą o osłabieniu organizmu chorobą. Nie ma ścisłego związku między typem rąbka barwnikowego a konkretnymi jednostkami chorobowymi. Stwierdzono jednak, że np. typ. 3 często towarzyszy nieżytom błony śluzowej żołądka, a typ. 6 ciężkim przewlekłym schorzeniom między innymi o charakterze nowotworowym. Ciekawe wyniki dały badania przeprowadzone przez moskiewskich irydologów. Stwierdzili oni, że jeżeli wielkość rąbka barwnikowego u ludzi zdrowych przyjąć za 100%, to u chorych z przewlekłym zapaleniem pęcherzyka żółciowego stanowi on już tylko 72% normy.

Rys. 9. Podstawowe formy rąbka barwnikowego

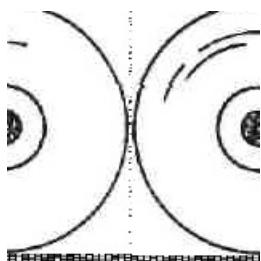
Jeszcze niekorzystniej przedstawiają się wyniki w przewlekłej białaczce – 63% i w raku

żołądka 21%. Reasumując im grubszy i lepiej zaznaczony rąbek barwnikowy tym większe rezerwy obronnych sił organizmu. Wygląd rąbka barwnikowego świadczy również o stopniu zanieczyszczenia organizmu substancjami zewnętrz i wewnętrzpochodnymi. Tu zależność jest odwrotnie proporcjonalna – duży stopień zatrucia to ścieńczyły rąbek barwnikowy.

Nadmiernie rozwinięty rąbek barwnikowy z odcinkowymi rozszerzeniami bywa jednak często wczesną zapowiedzią możliwości wystąpienia cukrzycy.

6. PIERŚCIENIE KURCZOWE

Pierścienie kurczowe występują w postaci zagłębień przebiegających okrężnie na obwodzie tęczówki. Mogą występować również w formie łuków. Ich pojawienie jest wynikiem nadmiernego obciążenia układu nerwowego, i stąd są one najczęściej zapowiedzią schorzeń o tym podłożu.

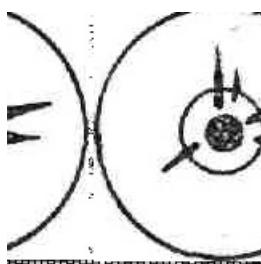
Rys. 10. Pierścienie kurczowe

Największe nagromadzenie pierścieni kurczowych stwierdza się na obszarach tęczówki odpowiadających organom podlegającym wzmożonej impulsacji bioelektrycznej. Na przykład liczne ich występowanie w górnej części tęczówki świadczy o trudnościach z koncentracją uwagi, bezsenności i skłonności do migren. Interesujących spostrzeżeń dostarczyły obserwacje stu pacjentów z objawami licznych pierścieni.

U 66 z nich stwierdzono objaw choroby wieńcowej, u 27 nerwicę serca, a u pozostałych inne objawy nerwicowe. Bardzo liczne wskazują na osłabienie obronnych sił organizmu i poważny stan chorego. Pojedyncze pierścienie kurczowe występują u około 30% osób zdrowych.

7. PROMIENIE TOKSYCZNE (SŁONECZNE)

Promienie toksyczne są to promieniście ułożone bruzdy przebiegające przez część żreniczną i rzęskową tęczówki.

Rys. 11. Promienie toksyczne

Wyróżniają się ciemniejszym od otaczającej tkanki tęczówki zabarwieniem. Należą do grupy objawów toksyczno-dystroficznych, tzn. powstają wskutek oddziaływania na organizm substancji trujących powodujących zmiany degeneracyjne w tkankach. Stwierdzenie promieni toksycznych przebiegających z pola przewodu pokarmowego do strefy projekcyjnej mózgu, co jest najczęściej spotykaną sytuacją, wskazuje na niekorzystne oddziaływanie źle funkcjonującego przewodu pokarmowego na ośrodkowy układ nerwowy. Leczenie występujących wtedy objawów jak bóle czy zawroty głowy, środkami farmakologicznymi tylko zwiększa intoksycację układu nerwowego. Jedyną skuteczną w takiej sytuacji terapią jest specjalna oczyszczająca dieta połączona z mieszanką ziołową o działaniu odtruwającym. Liczne głębokie i ciemne promienie słoneczne są oznaką bardzo nasilonych zmian zwydrodneniowych w narządach których dotyczą.

8. OBŁOK DYSTROFICZNY

Jest to ciemnoszara obwódka znajdująca się na samym obwodzie tęczówki w strefie projekcyjnej skóry w różnym nasileniu. Występuje we wszystkich stanach nagromadzenia toksycznych substancji w organizmie (nikotyna, lekarstwa, zaburzenia metaboliczne). Jest wyrazem przekroczenia możliwości odtruwających wskutek zalegania szkodliwych substancji w narządach odpowiedzialnych za procesy detoksykacji. Gruby, ciemny obłok dystroficzny w dolnej części tęczówki wskazuje na przeciążenie nerek, w częściach skroniowych świadczy o silnym zanieczyszczeniu płuc. Stopień jego nasilenia w różnych rejonach tęczówki wskazuje na najbardziej zagrożone narządy. Niepomyślnym objawem w ciężkich schorzeniach jest powiększenie się obłoku dystroficznego i jego zaciemnienie. Szczególnie pojawienie się drugiej obwódki w pobliżu żrenicy i tworzenie się pasmowatych wypustek między nimi znacznie obciąża rokowanie.

9. ROZARIUM LIMFATYCZNE

Występuje w postaci białawych, kropek, plamek i kłębków waty na obwodzie tęczówki. W miarę narastania objawu dochodzi do ich zlewania się w większe skupiska. Częściej występuje i jest lepiej widoczny w jasnych oczach. Rozarium odzwierciedla stan układu limfatycznego pojawiając się w przypadkach jego przeciążenia. Najczęściej jest objawem przewlekłych stanów zapalnych (np. dróg żołąciowych), zaburzeń metabolicznych, choroby reumatycznej i nowotworów. W tym ostatnim przypadku występuje u 46% chorych. Stwierdzenie tego objawu świadczy o wyczerpywaniu się rezerw układu odpornościowego.

Rozarium limfatyczne rozpoznaje się u około 10% osób praktycznie zdrowych. Można się jednak u nich spodziewać wystąpienia w najbliższym czasie choroby, która w danym momencie nie przekroczyła jeszcze stadium przedklinicznego. Wskazana jest w takich przypadkach wnioskowa obserwacja innych objawów tęczówkowych i częste badania kontrolne w celu wczesnego wychwycenia ewentualnych zmian.

10. PIERŚCIEŃ SODOWY (OBWÓDKA STARCZA)

Pojawia się początkowo w górnej i dolnej części rogówki w postaci szarawych zmętnień,

tworzących charakterystyczne łuki. W miarę narastania objawu dochodzi do powtarzania pierścienia otaczającego całą rogówkę, który zawsze oddzielony jest od twardówki cienkim pasmem przejrzystej tkanki. Zmętnienia zlokalizowane są w głębokich warstwach rogówki i położonej za nią tęczówce. Ich pojawienie się jest rezultatem zaburzeń równowagi kwasowo-zasadowej w kierunku kwasicy oraz nieprawidłowej gospodarki lipidowej. Stopień nasilenia tego objawu jest proporcjonalny do zaawansowania zmian stwardnieniowych w naczyniach krwionośnych. Ma duże znaczenie diagnostyczne ponieważ znacznie wyprzedza inne objawy miażdżycy. Jeżeli pojawia się w górnej części tęczówki to najbardziej narażone na uszkodzenia są naczynia mózgowe, jeśli w dolnej to najszybciej objawy obliteracji naczyń wystąpią w naczyniach kończyn dolnych. Wczesne stwierdzenie tego objawu stwarza możliwość działań profilaktycznych.

Jak pokazuje zamieszczony obok wykres pierścień sodowy jest wczesną oznaką starzenia się organizmu.

@

Częstość występowania pierścienia sodowego w procentach w różnych grupach wiekowych

11. ZATOKI

Pod pojęciem zatok rozumiemy znaki, których wspólną cechą jest występowanie zagłębień w powierzchni tęczówki. Powstają one w wyniku procesów zapalnych, zwyrodnieniowych, urazów i są ściśle związane z tym miejscem na tęczówce, gdzie rzutuje się uszkodzony organ. Są więc bardzo cenną wskazówką diagnostyczną, gdyż przy ich pomocy można zlokalizować miejsce patologii narządowej.

Zatoki różnią się między sobą wielkością, kształtem, kolorem i lokalizacją. Wielkość zatoki należy zawsze odnosić do miejsca w którym ona występuje, nawet najmniejsza zatoka w polu przysadki mózgowej może odpowiadać bardzo nasilonym objawom klinicznym. Głębokość jest tym mniejsza im silniej wyrażone są procesy destrukcji narządu. Jasne zabarwienie zatoki jest oznaką ostrego stanu zapalnego, natomiast ciemne – przewlekłego.

12. BIAŁE LINIE

Przebiegają od żrenicy do obwodu tęczówki jako proste lub faliste białe, cienkie pasma są następstwem podrażnienia nerwu i często silnych dolegliwości bólowych.

13. POPRZECZNICE

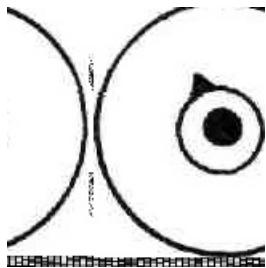
Poprzecznice występują w postaci cienkich białych linii lecz w odróżnieniu od poprzedniego objawu mają zdecydowanie poprzeczny przebieg w stosunku do beleczek promienistych tęczówki. Występują na tych obszarach tęczówki, które odpowiadają tym miejscom w organizmie gdzie wskutek przebytych stanów zapalnych lub operacji doszło do wytworzenia zrostów.

@

Rys.12. Poprzecznica

14. CZARNE KLINY

Mają kształt trójkątów zwróconych najkrótszym bokiem w kierunku kryzy. Występują rzadko, ale kiedy się już pojawiają są bardzo niepomyślnym objawem. Na przykład w strefie wątroby lub nerek mogą świadczyć o marskości tych narządów.

Rys. 13. Czarny klin

15. PLAMY TOKSYCZNE

Rozpoznaje się je jako obszary o odmiennym zabarwieniu. Znajdują się w poziomie tęczówki, mogą mieć różny kształt i wielkość. Mogą powstawać jako wynik odkładania się substancji będących produktami przemiany materii (plamy endogenne) lub pochodzącyimi z zewnątrz (plamy egzogenne). W przypadku trucizn wykazujących szczególne powinowactwo do określonego narządu plamy toksyczne mogą powstawać w polu jego projekcji (wątroba, nerki), jednak z reguły rozsiane są po powierzchni całej tęczówki. Niektórym związkom odpowiadają określone kolory plam toksycznych (np. kwas moczowy – biały, jod – brunatny, ołów i rtęć – szary).

16. PLAMY BARWNIKOWE

Plamy barwnikowe mają różny kształt, wielkość i wyglądają jak gdyby znajdowały się nad powierzchnią tęczówki. Ich zabarwienie może zmieniać się od jasnożółtego do czarnego. Są oznaką uszkodzenia narządu w strefie którego występują. Przy niewielkiej destrukcji plamy są jasne i małe. Wraz z nasileniem się zmian mogą powiększać się i ciemnieć. Szybko rozwijają się przy silnych dolegliwościach bólowych. W przypadku zauważenia na tęczówce nowej plamy barwnikowej wskazane jest przede wszystkim kontrolne badanie okulistyczne, gdyż należy wtedy wykluczyć czerniaka – złośliwy nowotwór spotykany w gałce ocznej.

MAPY IRYDOLOGICZNE

Pierwszym krokiem w diagnostyce irydologicznej jest zapoznanie się z topografią tęczówki. Do tego celu służą mapy irydologiczne. Przedstawiają one podział powierzchni tęczówki na pola projekcji poszczególnych układów i narządów wewnętrznych. Tak więc każdej części ciała odpowiada ściśle określone miejsce na powierzchni tej kolorowej tkanki oka. W około 90% przypadków organy położone po prawej stronie rzutują się na prawej tęczówce, a położone po lewej stronie rzutują się na lewej tęczówce.

W celu dokładnego skojarzenia rozpoznanych objawów z właściwym polem na mapie irydologicznej, powierzchnię tęczówki porównuje się do tarczy zegarowej z oznaczeniami od 1 do 12.

Przedstawione niżej mapy, przygotowane specjalnie do celów autodiagnozy, ukazują precyzyjny podział powierzchni tęczówki na pola projekcji poszczególnych narządów. Posługując się nimi należy jednak pamiętać, że mogą występować odchylenia osobnicze. Szczególne objawy położone na pograniczu pól projekcyjnych wymagają ostrożnej interpretacji. Z tego względu bardzo pomocne mogą się okazać dane z wywiadu chorobowego dotyczące przebytych chorób i urazów. Odnalezienie na tęczówce ich śladów jest zawsze cennym drogowskazem ułatwiającym poruszanie się po niej.

@

Topografia tęczówki – oko lewe

Topografie tęczówki – oko prawe (do oglądania swojego oka w lustrze)

Topografia tęczówki – oko lewe (do oglądania swojego oka w lustrze)

ALERGIA

Nadwrażliwość na różnego rodzaju substancje (składniki pożywienia, związki chemiczne, produkty własnej przemiany materii, pyłki roślinne, kurz, sierść zwierząt i inne). Może być wrodzona lub nabыта. Najczęściej występuje w postaci odczynów uczuleniowych błon śluzowych (drogi oddechowe, przewód pokarmowy, spojówki) i skóry.

Objawy irydologiczne

- częściej jasny kolor tęczówki, typ 3–6
- pierścienie kurczowe
- niewielkiego stopnia rozarium limfatyczne

Postępowanie

– leczenie przez specjalistę w celu odszukania i wyeliminowania alergenów (testy uczuleniowe, odczulanie)

- w razie konieczności stosowanie leków ograniczających objawy uczulenia
- możliwie naturalny tryb życia
- utrzymywanie wystarczającej aktywności fizycznej
- pełnowartościowa dieta z okresowymi kuracjami oczyszczającymi
- redukcja nadwagi
- leczenie klimatyczne

Zestaw ziołowy

- ziele skrzypu 50,0
- kłącze perzu 50,0
- liść babki lancetowej 50,0
- liść podbiału 50,0
- ziele rdestu ptasiego 50,0

Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Sulfur
- Calcium carbonicum
- Calcium phosphoricum

ASTMA OSKRZELOWA

Podłożem tego schorzenia stanowi skurcz małych oskrzeli połączony z obrzękiem śluzówki i obecnością wydzieliny. Najczęstszą przyczyną jest alergia (kurz, pyłki roślin, sierść zwierząt, leki, pokarmy,) zakażenia bakteryjne, a także czynniki psychogenne (strach, niepokój).

Objawy ogólne

- Kaszel
- Dusznosć
- Świsty

Objawy irydologiczne

- rozluźnienie struktury tęczówki w sektorze oskrzeli i płuc
- ciemne plamy, zatoki, plamy barwnikowe nad wymienionymi sektorami jako wynik towarzyszącego przewlekłego stanu zapalnego oskrzeli
- częściej jasny kolor tęczówki
- liczne pierścienie kurczowe

Postępowanie

- terapia prowadzona przez specjalistę
- leczenie stanu zapalnego oskrzeli
- odszukanie i wyeliminowanie alergenów wywołujących napady duszności (testy uczuleniowe, odczulanie)
- ćwiczenia oddechowe leczenie klimatyczne rozluźnienie psychiczne (metody autorelaksacji, psychoterapia)
- akupresura (1)

Zestaw ziołowy

- liść podbiału 50,0
- liść szalwi 50,0
- korzeń prawoślazu 50,0
- kwiat bzu czarnego 50,0
- kwiat lipy 50,0
- liść mięty 50,0

Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

Arsenicum

Ipecacuanha
Belladonna

BEZSENNOŚĆ

Choroby serca, neurastenia, miażdżyca, troski, środki pobudzające, gonitwa myśli to tylko niektóre z możliwych przyczyn.

Objawy ogólne

- trudności z zaśnięciem, potem sen normalny
- płytki sen, po którym występuje uczucie nieprzespanej nocy
- normalne zasypianie i sen, jednak ze zbyt wcześnieym przebudzeniem

Objawy irydologiczne

- nadmierne rozszerzenie źrenic
- nieregularny pierścień autonomiczny
- liczne pierścienie kurczowe
- promienie toksyczne w kierunku sektora mózgu

Postępowanie

- ścisłe uporządkowanie trybu życia
- wieczorem lekki posiłek i spacer
- przed snem szklanka ciepłego mleka z miodem
 - wieczorem ciepła kąpiel trwająca około 15 min. podczas, której należy wykonać 30 powolnych, głębokich wdechów

Zestaw ziołowy

- liść melisy 50,0
- korzeń kozłka 50,0
- szyszki chmielu 50,0
- kwiat bzu czarnego 50,0
- ziele serdecznika 50,0
- kwiat pierwiosnka lekarskiego 50,0

Napar pić 2–3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Kalium phosphoricum
- Nux vomica
- Coffea
- Belladonna

CHOROBA WIEŃCOWA

Pod tym pojęciem rozumie się zmiany w mięśniu sercowym powstałe wskutek niedokrwienia z powodu zmniejszenia światła tętnic wieńcowych głównie na tle miażdżycowym. Głównymi postaciami choroby wieńcowej są – dusznica bolesna i – zawał mięśnia sercowego.

Objawy dusznicy bolesnej

- ucisk i ból o charakterze napadowym w klatce piersiowej za mostkiem, promieniujący często do lewej ręki, pleców, żołądka (czas trwania od 5 do 15 minut)
- uczucie lęku
- szybkie, niemiarowe bicie serca
- zawroty głowy
- zimne poty i bladość

Objawy irydologiczne

- odsunięcie żrenicy od sektora serca
- spłaszczenie w sąsiedztwie wymienionego sektora
- pierścienie kurczowe przebiegające przez sektor serca, niekiedy przerwane w jego pobliżu
- deformacja pierścienia autonomicznego w tej samej okolicy
- obłok dystroficzny
- pierścień sodowy
- biała linia w sektorze serca
- poprzecznica między sektorem śledziony i serca

Postępowanie

- leczenie prowadzone pod kierunkiem lekarza (m.in. nitrogliceryna, ewentualnie możliwość operacji)
 - dieta z wykluczeniem tłuszczy, soli, alkoholu
 - bezwzględny zakaz palenia
 - dostosowana do aktualnego stanu aktywność fizyczna

Zestaw ziołowy

- ziele serdecznika 50,0
- liść melisy 50,0
- korzeń kozłka lekarskiego 50,0
- kwiat rumianku 50,0
- ziele ruty 20,0
- owoc róży 20,0

Przygotować napar z łyżki stołowej mieszanki i pić 2 razy dziennie.

Preparaty homeopatyczne

- Arnica
- Cactus
- Crataegus
- Lachesis

CHOROBA WRZODOWA

Przewlekłe, nawracające schorzenie polegające na powstawaniu ubytków błony śluzowej żołądka lub dwunastnicy. Dotyczy najczęściej przeciężonych nerwowo, niezadowolonych, rozczarowanych osób. Palenie, alkohol, nieregularne odżywianie, zbyt mała ilość snu i czasu przeznaczonego za relaks sprzyjają powstawaniu zawrotów choroby. Niebezpieczeństwo groźnych powikłań w postaci krewawienia lub perforacji wrzodu.

Objawy ogólne

- bóle głodowe i po jedzeniu w nadbrzuszu zgaga lub kwaśne odbijanie
- wymioty
- uczucie pełności
- utrata wagi
- ogólna drażliwość

Objawy irydologiczne

- jasna plamka w sektorze żołądka lub dwunastnicy, ciemniejąca w miarę przewlekania się procesu
- mała zatoka w miejscu odpowiadającym niszy wrzodowej
- często liczne pierścienie kurczowe

Postępowanie

- leczenie ostrego wrzodu przez lekarza
- uregulowany tryb życia
- lekkostrawna, bogata w witaminy dieta
- dążenie do poprawy stanu psychicznego
- wzmacnianie fizyczne przez sport, masaż, wypoczynek

Zestaw ziołowy

- liść babki lancetowej 50,0
 - korzeń prawoślazu 50,0
 - ziele krwawnika 50,0
 - kwiat lipy 50,0
 - kwiat rumianku 50,0
 - ziele dziurawca 50,0
 - korzeń kozłka 50,0
- Napar pić 2–3 razy dziennie między posiłkami

Preparaty homeopatyczne
Ipecacuanha
Nux Tomica
Arsenicum
Bismutum subnitricum
Magnesium phosphoricum

CUKRZYCA

Niedobór hormonu insuliny prowadzi do poważnych zmian w metabolizmie ustroju. Często występowanie rodzinne. Im młodszy chory, tym poważniejsza choroba.

Objawy ogólne

- osłabienie
- skłonność do zakażeń
- nadmierne pragnienie
- wielomocz
- paradontoza
- zmiany skórne
- miażdżyca
- pogorszenie wzroku

Objawy irydologiczne

- brązowe plamy barwnikowe w sektorach trzustki
- drobne zatoki i zagłębienia w wymienionych sektorach
- gruby, pofałdowany rąbek barwnikowy
- obłok dystroficzny jako wyraz zaburzenia przemian metabolicznych

Postępowanie

- lżejsze formy mogą być leczone dietą i zwiększeniem aktywności fizycznej, jednak z regularnymi badaniami kontrolnymi
- w ciężkich przypadkach systematyczne przyjmowanie insuliny

Zestaw ziołowy

liść borówki czarnej	100,0
kłącze perzu	50,0
strąk fasoli	50,0
liść brzozy	50,0
kwiat bzu czarnego	50,0
kwiat rumianku	50,0

Napar pić 2–3 razy dziennie przed jedzeniem

Preparaty homeopatyczne

Arsenicum

Secale

Kalium

Phosphor

Lachesis

KAMICA NERKOWA

Miękkie, kuliste lub twarde o ostrych brzegach, różnej wielkości kamienie szczawianowe (75%), fosforanowe lub moczanowe. Wskutek utrudnienia w odpływie moczu mogą powstawać groźne komplikacje (zapalenia, niewydolność nerek).

Objawy ogólne

- silne bóle o charakterze kolki w okolicy lędźwiowej
- dreszcze, temperatura
- domieszka krwi w moczu
- nudności, wymioty

Objawy irydologiczne

- rozluźnienie struktury tęczówki w sektorze nerek i dróg moczowych
- pierścienie kurczowe
- białe plamy w przypadku stanu zapalnego
- punktowate plamki w tej okolicy

Postępowanie

- gorące okłady na okolicę lędźwiową i kąpiele podczas napadu kolki
- wezwanie lekarza
- picie wystarczającej ilości płynów (co najmniej 2 litry na dobę) tak aby stale utrzymywać wodnistę lub jasnożółte zabarwienie moczu
- aktywność fizyczna jednak bez nadmiernych obciążień
- utrzymywanie prawidłowej wagi, ale jednocześnie zdecydowanie przeciwwskazane są nagłe kuracje odchudzające
- unikanie zaparć (dieta)
- niewskazana sauna i opalanie

Zestaw ziołowy

- kwiat rumianku 50,0
- ziele skrzypu 50,0
- kłącze perzu 50,0
- liść brzozy 50,0
- ziele rdestu ptasiego 50,0
- kwiat bzu czarnego 50,0

Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem (około 2 tygodnie)

Preparaty homeopatyczne

- Lycopodium
- Berberis

– *Rubia tinctorum*

MARSKOŚĆ WĄTROBY

Występuje po długotrwałym nadużywaniu alkoholu, zapalenach wątroby, przewlekłych zatruciach ołowiem, arsenem, rtcią, chemicznymi środkami przeszczyszczającymi. Wątroba zmniejsza się wskutek zastępowania jej prawidłowej tkanki przez tkankę łączną, co uniemożliwia normalne wypełnianie funkcji trawiennych i odtruwających tego narządu.

Objawy ogólne

- zaburzenia trawienia ze wzdęciami
- utrata apetytu i wstręt do mięsa
- szarawe zabarwienie skóry
- znaczne wychudzenie
- wodobrzusze
- krwiste wymioty z żylaków przełyku
- bóle brzucha

Objawy irydologiczne

- głęboka zatoka w sektorze wątroby
- odsunięcie żrenicy od sektora wątroby i spłaszczenie jej brzegu
- zniekształcenie pierścienia autonomicznego w pobliżu wymienionego sektora
- cienki rąbek barwnikowy
- obłok dystroficzny

Postępowanie

- dieta ubogobiałkowa z dużą ilością witamin
- zakaz spożywania alkoholu
- ciepłe kompresy
- ćwiczenia oddechowe

Zestaw ziołowy

- liść pokrzywy 50,0
- liść melisy 50,0
- ziele drapacza lekarskiego 50,0
- liść brzozy 50,0
- ziele rdestu ptasiego 50,0
- kwiat rumianku 50,0

Napar pić 2–3 razy dziennie przed jedzeniem

Preparaty homeopatyczne

- Chelidonium
- Carduus
- Lycopodium

MIAŻDŻYCA

Miążdżycą należy do najczęściej spotykanych chorób cywilizacyjnych. Polega na odkładaniu się w ścianie tętnic zlogów lipidowych, które następnie ulegają zwapnieniu. Wskutek tego procesu następuje zwężenie średnicy naczyń, stają się one twarde i kruche. Dochodzi do stopniowego zmniejszenia przepływu krwi, aż do całkowitego zamknięcia tętnicy. Przyczyny tego procesu nie są dokładnie wyjaśnione. Do najważniejszych należą wrodzone predyspozycje, zmiany w naczyniach związane z wiekiem, nieprawidłowe odżywianie, nadwaga, zaburzenia przemiany tłuszczyowej, nadciśnienie, cukrzycy, niska aktywność fizyczna, nikotyna, stresy i niekiedy stany zapalne tętnic.

Objawy ogólne (zależne od lokalizacji zmian w naczyniach)

- tętnice wieńcowe – choroba wieńcowa
- tętnice mózgowe – zaburzenia pamięci, zaburzenia osobowości, splątanie
- tętnice obwodowe (głównie kończyn dolnych) – bóle, uczucie zimna, bladość albo zasinienie

Objawy irydologiczne

- zniekształcenie ovalne żrenicy
- spłaszczenie brzegu żrenicy po stronie najbardziej nasilonych zmian (np. w chorobie wieńcowej po stronie sektora serca)
- odsunięcie żrenicy od sektora uszkodzonego narządu (np. w udarze mózgu przesunięcie ku dolowi)
 - wklesły lub wypukły pierścień autonomiczny
 - obłok dystroficzny
 - pierścień sodowy
 - zatoki w miejscach uszkodzeń narządów wskutek zamknięcia tętnicy

Postępowanie

- leczenie choroby podstawowej pod opieką specjalisty (nadciśnienie, cukrzycy)
- kontrolowanie poziomu cholesterolu i ciśnienia krwi
- zakaz palenia
- pełnowartościowa, niskokaloryczna, uboga w tłuszcze dieta w celu redukcji nadwagi
- minimalizacja wpływu stresu na organizm (techniki autorelaksacji)

Zestaw ziołowy

- ziele rdestu ptasiego 100,0
- ziele krwawnika 50,0

- ziele serdecznika 50,0
- liść melisy 50,0
- owoc kminku 50,0

Przygotować napar z łyżki stołowej mieszanki i pić 2 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Arnica
- Barium carbonicum
- Aurum naturalne

MIGRENA

Napadowe bóle głowy pochodzenia naczynioruchowego o niewyjaśnionej do końca etiologii (alergia, zaburzenia hormonalne, wegetatywne).

Objawy ogólne

- silne bóle głowy zlokalizowane najczęściej po jednej stronie
- nudności i wymioty
- światłowstręt

Objawy irydologiczne

- przesunięcie i zniekształcenie owalne źrenicy po stronie dolegliwości
- pierścienie kurczowe najsilniej zaznaczone w sektorze mózgu, niekiedy poprzerywane
- promienie toksyczne

Postępowanie

- ustalenie przyczyny wywołującej napady i jej wyeliminowanie
- ciężkie napady muszą być w każdym przypadku pod obserwacją lekarza
- akupresura (2)

Zestaw ziołowy

- liść melisy 50,0
- korzeń kozłka lekarskiego 50,0
- szyszki chmielu 50,0
- ziele dziurawca 50,0
- kłącze tataraku 50,0

Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem

Preparaty homeopatyczne

- Glonoinum
- Veratum
- Iris
- Secale
- Ignasia
- Silicea

NADCIŚNIENIE TĘTNICZE

Nadciśnienie tętnicze to wzrost wartości ciśnienia tętniczego skurczowego i rozkurczowego ponad normy wiekowe. Wynoszą one 120–150 mmHg dla ciśnienia skurczowego i 80–95 dla rozkurczowego. Do groźnych następstw nadciśnienia należą zawał mięśnia sercowego, udar mózgu, uszkodzenie nerek, oka (klasyfikację okresów nadciśnienia prowadzi się w oparciu o wygląd tętnic na dnie oka).

Objawy ogólne

- bóle i zawroty głowy
- wzmożona pobudliwość nerwowa
- bezsenność
- inne zależne od powikłań w narządach wewnętrznych (serce, układ nerwowy, nerki)

Objawy irydologiczne

- ovalne zniekształcenie żrenicy
- obłok dystroficzny
- kręty przebieg naczyń włosowatych spojówki
- pierścień sodowy
- zatoki w miejscu uszkodzonych narządów (głównie serce, mózg, nerki)
- ciemny pigment w sektorze nerek w nadciśnieniu pochodzenia nerkowego

Postępowanie

- leczenie prowadzone przez lekarza
- dieta z wyłączeniem tłuszczy zwierzęcych, bogata w owoce i warzywa, bezsolna
- kawa, herbata, alkohol, dopuszczalne tylko w minimalnych ilościach
- bezwzględny zakaz palenia
- konieczna redukcja nadwagi
- zmiana trybu życia, zmniejszenie obciążenia pracą zawodową, przerwy w pracy, conajmniej osiem godzin snu, wykorzystanie wolnego czasu na wypoczynek i rozluźnienie, rekreacyjne uprawianie sportu (marsze, biegi, pływanie, gimnastyka)
- akupresura (2)

Zestaw ziołowy

- kwiat głogu 50,0
- ziele skrzypu 50,0
- kłącze perzu 50,0
- korzeń kozłka 50,0

- ziele jemioły 50,0
 - ziele serdecznika 50,0
- Napar pić 2–3 razy dziennie przed jedzeniem

Preparaty homeopatyczne

- Plumbum
- Arnica
- Glonoinum
- Aurum

NADWAGA

Przekraczająca normę waga ciała z powstaniem grubej tkanki tłuszczowej na całym ciele lub w określonych miejscach. Powstaje w wyniku nieprawidłowej diety, ograniczonej aktywności fizycznej lub szeregu chorób (niedoczynność tarczycy, zaburzenia czynności przysadki, jajników).

Objawy i rydologiczne

- promienie toksykiczne
- obłok dystroficzny
- rozarium limfatyczne
- zatoki w sektorze przysadki, tarczycy lub jajników
- pierścień sodowy

Postępowanie

- ustalenie przyczyny nadwagi przez lekarza
- określenie indywidualnych (!) zaleceń dietetycznych, z uwzględnieniem nie tylko kaloryczności posiłków, ale i ich wartości odżywczej
- ostrożne zwiększenie aktywności fizycznej pod kontrolą specjalisty
- niewskazane są gwałtowne kuracje odchudzające

Zestaw ziołowy

- morszczyn 100,0
- ziele skrzypu 50,0
- kłącze perzu 50,0
- kwiat rumianku 50,0
- ziele dziurawca 50,0
- szałwia 50,0

Napar pić 3 razy dziennie przed posiłkiem.

Preparaty homeopatyczne

- Graphit
- Kalomel
- Pulsatilla
- Sepia

NERWICA SERCA

Jest to psychonerwica, w przebiegu której chory odczuwa różne dolegliwości ze strony serca, mimo braku w tym narządzie patologicznych zmian organicznych. Przyczyną są długotrwałe stresy w życiu osobistym i zawodowym.

Objawy ogólne

- szybkie męczenie, nawet przy niewielkim wysiłku
- dławienie w gardle
- niemożność wykonania głębokiego wdechu
- kłujące bóle w okolicy koniuszka serca
- uczucie zamierania serca na przemian z jego niemiarowym, szybkim biciem
- bóle i zawroty głowy
- omdlenia
- dreszcze
- senność i bezsenność

Objawy irydologiczne

- liczne pierścienie kurczowe w sektorze serca
- niekiedy białe linie w okolicy wspomnianego sektora
- częściej przy rozluźnieniu struktury tęczówki (typ 4–6)

Postępowanie

- leczenie prowadzone przez lekarza w celu wykluczenia organicznego podłoża choroby
- unikanie sytuacji konfliktowych
- ograniczenie palenia tytoniu, picia kawy, mocnej herbaty, alkoholu
- spacery, gimnastyka możliwe częste wyjazdy w celu zmiany otoczenia
- akupresura (4)

Zestaw ziołowy

- kwiat rumianku 100,0
 - korzeń kozłka 50,0
 - liść melisy 100,0
 - szyszki chmielu 25,0
 - liść mięty pieprzowej 50,0
 - kwiat lawendy 25,0
- Napar pić 3 razy dziennie.

Preparaty homeopatyczne

- Kalium phosphoricum
- Lachesis
- Ignasia
- Sepia

NEURASTENIA

Dolegliwość cywilizacyjna. Niekiedy o podłożu wrodzonej słabości układu nerwowego, jednak w głównej mierze zależna od przewlekłych stresów, zatruć zewnętrz – i wewnętrzpochodnych, nienaturalnego trybu życia.

Objawy ogólne

- drażliwość, niepokój, wahania nastroju
- stałe zmęczenie
- obniżenie sprawności umysłowej i fizycznej
- bezsenność lub nadmierna senność

Objawy irydologiczne

- typ tęczówki 4–6
- nieznaczne zniekształcenie i przesunięcie żrenicy
- nieregularny pierścień autonomiczny
- liczne pierścienie kurczowe
- cienki rąbek barwnikowy

Postępowanie

- głównie określenie i wyeliminowanie obciążających czynników związanych z trybem życia, pracą, domem
 - wprowadzenie nowego, jasnego porządku wewnętrznego w stanie psychicznym i światopoglądowym
 - spokój i wypoczynek
 - systematyczna gimnastyka i sport
 - preparaty uzupełniające witaminy i minerały

Zestaw ziołowy

- kwiat rumianku 100,0
- szyszki chmielu 50,0
- liść melisy 50,0
- korzeń lubczyka 50,0
- korzeń arcydziegla 50,0
- korzeń kozłka 50,0

Napar pić 2–3 razy dziennie przed jedzeniem

Preparaty homeopatyczne

– *Zincum valerianicum*

Nux Tomica

– *Silicea*

– *Selen*

NIEWYDOLNOŚĆ KRAŻENIA

Zmniejszenie wydolności serca i związany z tym przepływ krwi niewystarczający dla pokrycia zapotrzebowania tkankowego. Niewydolność może dotyczyć prawej, lewej lub obydwu komór.

Objawy ogólne

niewydolność prawej komory

- przepełnienia żył szyjnych
- powiększenie wątroby
- obrzęki (głównie kończyn dolnych i okolicy krzyżowo–lędźwiowej)
- skąpomocz

niewydolność lewej komory

- duszność
- sinica
- kaszel

Objawy irydologiczne

- falisty przebieg beleczek tęczówkowych w sektorze serca
- zaciemnienie wymienionego sektora
- rozszerzenie naczyń tęczówkowych w sektorze wątroby, płuc, nerek
- obłok dystroficzny
- zatoki w sektorach uszkodzonych narządów (wątroba, nerki)

Postępowanie

- systematyczne przyjmowanie zaleconych przez kardiologa leków zwiększających siłę skurcza serca
 - dieta z ograniczeniem soli, która zatrzymuje w organizmie wodę i na tej drodze zwiększa ciśnienie krwi i obciążenie serca
 - ograniczenie w przyjmowaniu płynów do 1 litra na dobę
 - zapobieganie zaparciom przez odpowiednie odżywianie – suszone owoce, musli, warzywa, owoce, soki
 - zakaz palenia i picia alkoholu
 - ograniczenie nadmiernych wysiłków w celu zmniejszenia obciążenia serca

Zestaw ziołowy

- liść brzozy 50,0
- kłącze perzu 50,0

- ziele serdecznika 50,0
 - owoc róży 50,0
 - kwiat głogu 50,0
 - kwiat rumianku 100,0
- Napar pić 2–3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Digitalis
- Convallaria
- Kalium carbonicum
- Crataegus
- Arnica
- Cactus

NOWOTWÓR

Niekontrolowany rozrost patologicznej tkanki oddziaływującej niszcząco zarówno na swoje najbliższe sąsiedztwo, jak i na całość organizmu. Nowotwory dzieli się na łagodne o powolnym, organiczonym wzroście i złośliwe rozwijające się bez ograniczeń, ze skłonnościami do przerzutów.

Objawy ogólne

- narastające osłabienie
- znaczna utrata wagi aż do wychudzenia
- inne objawy zależne od lokalizacji zmian

Objawy irydologiczne

- zanik rąbka barwnikowego
- odsunięcie żrenicy od tego sektora
- zagębieńie o ciemnym zabarwieniu w polu projekcyjnym zajętego narządu
- obłok dystroficzny
- bardzo ciemne plamy barwnikowe
- rozarium limfatyczne
- pierścień sodowy
- niekiedy czarne kliny

Postępowanie

- okresowe badania profilaktyczne szczególnie w najbardziej zagrożonych kierunkach przez palenie tytoniu, alkohol, warunki pracy, sposób odżywiania, stresy, przewlekłe schorzenia, obciążenia dziedziczne (znaczenia badania irydologicznego dla określenia tych skłonności)
- leczenie tylko pod kontrolą lekarza
- dieta z ograniczeniem tłuszczy i słodyczy, bogata w witaminy A i C oraz błonnik (owoce, warzywa)
- zakaz palenia i picia alkoholu

Zestaw ziołowy

- kora wierzby
- ziele dziurawca
- ziele jemioły
- liść pokrzywy
- liść brzozy

– liść borówkki czernicy

Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Lycopodium
- Hydrastis
- Silicea
- Kreosotum

OGNISKO INFEKCJI

Przewlekłe ropne ognisko zapalne, które samo w sobie nie daje dolegliwości, jednak może oddziaływać na cały organizm jako źródło zakażenia. Najczęstsze ogniska infekcji to zęby, migdałki, zatoki, węzły chłonne, żyły, pęcherzyk żółciowy, miedniczki nerkowe, żeńskie narządy płciowe, prosta.

Objawy ogólne

- ogólne osłabienie
- nieznacznie podwyższona temperatura
- niedokrwistość
- dolegliwości reumatyczne
- niepokój, nerwowość

Objawy irydologiczne

- zatoka lub plama barwnikowa w odpowiadającym sektorze
- cieńszy rąbek barwnikowy
- rozarium limfatyczne o różnym stopniu nasilenia

Postępowanie

- odszukanie i likwidacja ogniska infekcji

Zestaw ziołowy

- liść szałwi 50,0
- kwiat rumianku 50,0
- ziele krwawnika 50,0
- liść mięty 50,0
- szyszki chmielu 50,0

Napar pić 2 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Apis
- Hepar
- Mercu
- Silicea

PADACZKA

Cieżkie schorzenie z typowymi uogólnionymi lub rzadziej ograniczonymi napadami drgawek. Przyczynę mogą stanowić organiczne zmiany mózgu (blizny, zranienia, guzy), a także wewnętrzne zatrucia (tężyczka, zatrucie ciążowe, mocznica).

Objawy ogólne

- ograniczenie lub utrata przytomności
- zaburzenia ruchowe w postaci drgawek lub skurczu mięśni
- zaburzenia oddychania
- pienista wydzielina z ust

Objawy irydologiczne

- rozluźnienie struktury tęczówki w sektorze mózgu
- wciągnięcie lub uwypuklenie pierścienia autonomicznego w górnej części tęczówki
- pierścienie kurczowe
- plama barwnikowa w sektorze mózgu

Postępowanie

- leczenie prowadzone przez neurologa

Zestaw ziołowy

- liść melisy 50,0
- liść mięty pieprzowej 50,0
- kwiat rumianku 50,0
- kłącze perzu 50,0
- ziele krwawnika 50,0
- ziele rdestu ptasiego 50,0

Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Chelidonium
- Echinacea
- Bronia
- Carduus Marianus

PRZEKWITANIE

Okres wygasania czynności wewnętrzwydzielniczej jajników. Rozpoczyna się między 40, a 50 rokiem życia i charakteryzuje się szeregiem zaburzeń wegetatywnych, endokrynologicznych, metabolicznych, i psychicznych.

Objawy ogólne

- ustanie miesiączki
- rozdrażnienie nerwowe
- stany depresyjne
- uderzenia gorąca
- okresowa nadmierna potliwość
- częste ataki migreny
- pobolewania stawów
- nieprawidłowe owłosienie
- bezsenność

Objawy irydologiczne

- ciemniejsze zabarwienie sektora jajników
- rozluźnienie struktury tęczówki w tym sektorze
- liczne pierścienie kurczowe
- promienie toksyczne.
- niekiedy ovalne zniekształcenia żrenicy

Postępowanie

- uregulowany tryb życia
- zdrowe odżywianie
- redukcja nadwagi
- stała aktywność fizyczna w formie spacerów i gimnastyki
- unikanie czynników zwiększających wydzielanie adrenaliny (stresy, kawa)
- przy bardzo nasilonych dolegliwościach możliwe leczenie hormonalne pod opieką endokryologa

Zestaw ziołowy liść

- melisy 50,0
- korzeń lukrecji 50,0
- liść mięty pieprzowej 50,0
- ziele serdecznika 25,0

- liść pokrzywy 50,0
 - szyszki chmielu 25,0
 - kwiat rumianku 50,0
- Napar pić 2–3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Cimicifuga
- Pulsatilla
- Sanguinaria
- Sepia

REUMATYZM

Reumatyzm jest ogólnym określeniem dolegliwości charakteryzujących się zaburzeniami funkcji narządu ruchu i bólami. Pod tym pojęciem kryje się szereg chorób takich jak gorączka reumatyczna, zwyrodnienia stawów, zapalenia mięśni, ścięgien i inne. Typowy jest przewlekły przebieg z okresowymi pogorszeniami.

Objawy ogólne

- bóle stawów nasilające się przy ruchach
- obrzęk i zaczerwienienie okolicy dotkniętego stawu
- ograniczenie ruchomości czynnej i biernej
- gorączka, osłabienie, obfite, lepkie poty w fazie ostrej

Objawy irydologiczne

- częściej jasny kolor tęczówki
- rozarium limfatyczne
- obłok dystroficzny
 - biały nalot w strefie żołądka i jelit z odchodzącymi w kierunku obwodu jasnymi promieniami

Postępowanie

- w okresie zaostrenia dolegliwości systematyczne stosowanie lekarstw i ograniczenie ruchomości zajętego stawu
 - w fazie przewlekłej ćwiczenia gimnastyczne jednak tylko w zakresie nie powodującym dolegliwości bólowych
 - zabiegi fizykoterapeutyczne zalecane przez lekarza
 - dość twarde łóżko umożliwiające utrzymanie w czasie snu takiego ułożenia ciała jak w pozycji stojącej
 - meble dostosowane tak, aby długotrwałe korzystanie z nich nie powodowało przeciążeń stawów
 - ubrania tylko z naturalnych tkanin
 - dbałość o odpowiednią temperaturę i wilgotność (40–50%) powietrza w pomieszczeniach
 - dieta prowadząca do redukcji nadwagi jednak z dostateczną ilością białka, witamin i soli mineralnych w postaci chudego mięsa, ryb, mleka, owoców, warzyw, wód mineralnych, herbat ziołowych, świeżych soków owocowych
 - możliwość rekreacyjnego uprawiania sportu – spacery, jazda na rowerze, pływanie najlepiej na plecach (temp. wody 26–29°C)
 - najkorzystniejsze warunki klimatyczne na wysokości 600–900 m.n.p.m.

– kąpiele w zielu skrzypu polnego (odwar z 10 dkg ziół w litrze wody)

Zestaw ziołowy

- liść melisy 100,0
- ziele skrzypu 100,0
- liść brzozy 50,0
- kora wierzby 50,0
- liść czarnej porzeczki 50,0

Pić 2–3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Aconitum
- Pulsatilla
- Echinacea Bronia

ZAPALENIE PRZYDATKÓW

Obejmuje najczęściej jajowody i niekiedy jajniki. Najczęściej powstaje drogą wstępującą (rzeżaczka, poronienia, porody).

Objawy ogólne

- bóle jedno– lub obustronne w podbrzuszu promieniujące w kierunku krzyża lub pęcherza
- gorączka
- osłabienie

Objawy irydologiczne

- biała plamka w odpowiadającym sektorze ciemniejąca w miarę trwania procesu zapalnego
- czasami zatoka w tym miejscu
- plamy barwnikowe w danym sektorze
- białe linie

Postępowanie

- leczenie tylko przez ginekologa
- uregulowany tryb życia (wypoczynek)
- kąpiele, okłady

Zestaw ziołowy

- liść pokrzywy 50,0
 - ziele rdestu ptasiego 50,0
 - liść rozmarynu 50,0
 - liść szałwii 50,0
 - kwiat tarniny 50,0
 - ziele drapacza lekarskiego 50,0
- Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem

Preparaty homeopatyczne

- Chamomilla
- Cimicifuga
- Ignasia
- Pulsatilla
- Sepia

ZAPALENIE TRZUSTKI

Występuje w postaci ostrej, groźnej dla życia i wymagającej często interwencji chirurgicznej oraz w formie przewlekłej.

Objawy ogólne ostrego zapalenia

- silne, stałe bóle brzucha
- nudności, wymioty
- biegunka lub zaparcie
- wstrząs o różnym stopniu nasilenia

Objawy ogólne przewlekłego zapalenia

- bóle w lewym podżebrzu lub dołku sercowym nasilające się po jedzeniu
- nudności, wymioty
- brak apetytu
- wzdęcia
- cuchnące, tłuszczowe stolce

Objawy irydologiczne

- jasne plamy w sektorze trzustki w zapaleniu ostrym
- ciemne plamy w sektorze trzustki w zapaleniu przewlekłym
- spłaszczanie żrenicy po stronie wspomnianego sektora
- zniekształcenie kryzy w sąsiedztwie sektora trzustki
- plamy barwnikowe, zatoki w sektorze trzustki

Postępowanie

- przy podejrzeniu ostrego zapalenia natychmiastowa hospitalizacja
- w zapaleniu przewlekłym dieta lekkostrawna, bez tłuszczów
- posiłki niezbyt obfite, ale częste (6 razy dziennie)
- zakaz spożywania alkoholu
- picie ciepłych wód alkalicznych

Zestaw ziołowy

- liść mięty 50,0
- kwiat rumianku 50,0
- szyszki chmielu 50,0
- ziele macierzanki 50,0
- liść rozmarynu 50,0

– kwiat nagietka 50,0
Napar pić 2 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Phosphor
- Lycopodium

ZAPALENIE WYROSTKA ROBACZKOWEGO

Najczęściej ostre ropne zapalenie z pęknieniem otrzewnej. Znacznie rzadziej przebieg przewlekły z wytworzeniem ograniczonego ropnia z prawej strony podbrzusza. Niekiedy jako lekkie podrażnienie. Choroba niebezpieczna ze względu na możliwość powstania groźnego dla życia zapalenia otrzewnej.

Objawy ogólne

- szybko nasilające się bóle brzucha
- bolesność uciskowa w punkcie Mac Burneya (1/3 odległość między prawym kolcem biodrowym i pępkiem)
- objaw Blumberga w przypadku zapalenia otrzewnej (krótki ostry ból przy zwolnieniu ucisku w punkcie Mac Burneya)
- gorączka
- wymioty
- w zapaleniu przewlekłym pobolewania o zmiennym nasileniu zlokalizowane w prawym podbrzuszu

Objawy irydologiczne

- jasna plamka w polu wyrostka robaczkowego w ostrym stanie zapalnym
- ciemna plamka w zapaleniu przewlekłym
- pierścienie kurczowe w pobliżu wspomnianego sektora

Postępowanie

- przy podejrzeniu ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego natychmiastowe badanie chirurgiczne, hospitalizacja w razie potwierdzenia diagnozy
- leżenie w łóżku
- często zmieniane, chłodne okłady na podbrzusze
- głodówka

Zestaw ziołowy

- liść melisy 50,0
- kłącze perzu 50,0
- kwiat rumianku 50,0
- ziele krwawnika 50,0
- kora kruszyny 25,0

Preparaty homeopatyczne

- Belladonna
- Echinacea
- Lachesis

ZAPALENIE ZATOK

Po chorobach przeziębieniowych, grypie, niektórych chorobach zakaźnych, dochodzi do zapalenia zatok najczęściej szczękowych lub czołowych. Długo utrzymujące się stany zapalne mogą dodatkowo stanowić ogniska infekcji dla innych narządów (zapalenie stawów, tęczówki)

Objawy ogólne

- wydzielina śluzowa lub ropna w jamach nosa
- ból, najczęściej w okolicy nadoczodołowej
- gorączka lub stany podgorączkowe

Objawy irydologiczne

- białawe plamki w sektorze nosa i zatok ciemniejące przy przejściu w stan przewlekły
- niekiedy zatoki lub plamy barwnikowe w wymienionym sektorze

Postępowanie

- leczenie klimatyczne
- inhalacje
- sauna
- unikanie ostrzych przypraw i ograniczenie soli w diecie
- dbałość o drożność nosa

Zestaw ziołowy

- owoc róży 50,0
- kwiat róży 50,0
- kwiat bzu czarnego 50,0
- kora wierzby 50,0
- liść szałwi 50,0

Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Silicea
- Cinnabaris
- Kalium bichromicum

ZAPARCIE

Dolegliwość cywilizacyjna związana z nieprawidłowym odżywianiem, brakiem ruchu i napięciami nerwowymi. Zaparcie rozpoznaje się, kiedy jelita opróżniają się rzadziej niż średnio raz na dobę.

Objawy ogólne

- bóle brzucha
- uczucie zmęczenia
- ociężałość
- bóle głowy
- utrata łaknienia

Objawy irydologiczne

- pierścień autonomiczny w pobliżu żrenicy lub daleko na obwodzie
- pierścienie kurczowe
- promienie toksyczne
- obłok dystroficzny

Postępowanie

- stałe pory posiłków zawierających dużo substancji resztkowych (ciemne pieczywo, warzywa, owoce)
- wzmożenie aktywności fizycznej
- masaże
- głębokie oddychanie

Zestaw ziołowy

- ziele dziurawca 50,0
- kora kruszyny 50,0
- liść mięty pieprzowej 50,0
- owoc anyżu 50,0
- kwiat rumianku 50,0

Napar pić 3 razy dziennie przed jedzeniem.

Preparaty homeopatyczne

- Alumina
- Sulfur
- Nux Tomica
- Plumbum

ŻYLAKI

Pod tym pojęciem rozumiemy rozszerzenia żył o wężowatym przebiegu. Najczęściej występują na podudziach i w przewodzie pokarmowym (przełyk, odbyt). Na ich powstanie ma wpływ szereg czynników, wrodrzona słabość tkanki łącznej, wpływy hormonalne (ciąża), nadwaga, praca w pozycji siedzącej i stojącej.

Objawy ogólne

- charakterystyczne, workowate rozszerzenia naczyń żylnych
- obrzęki zajętej okolicy
- zmiany skórne od egzem do owrzodzeń podudzia w ciężkich przypadkach

Objawy irydologiczne

- najczęściej przy typie tęczówki 4–6
- niekiedy odsunięcie żrenicy od zajętego sektora
- spłaszczenie żrenicy w sąsiedztwie danego sektora
- kręte naczynia krwionośne przebiegające przez zajęty sektor od kryzy w kierunku obwodu
- kręte naczynia spojówkowe z workowatymi rozszerzeniami

Postępowanie

- leczenie prowadzone przez lekarza
- regularna gimnastyka wzmacniająca mięśnie nóg, których skurcze zapobiegają zastojowi krwi (np. wymachy nóg w leżeniu na plecach)
- unikanie długiego przebywania w pozycji siedzącej lub stojącej
- redukcja nadwagi
- naprzemienne kąpiele
- akupresura (5)

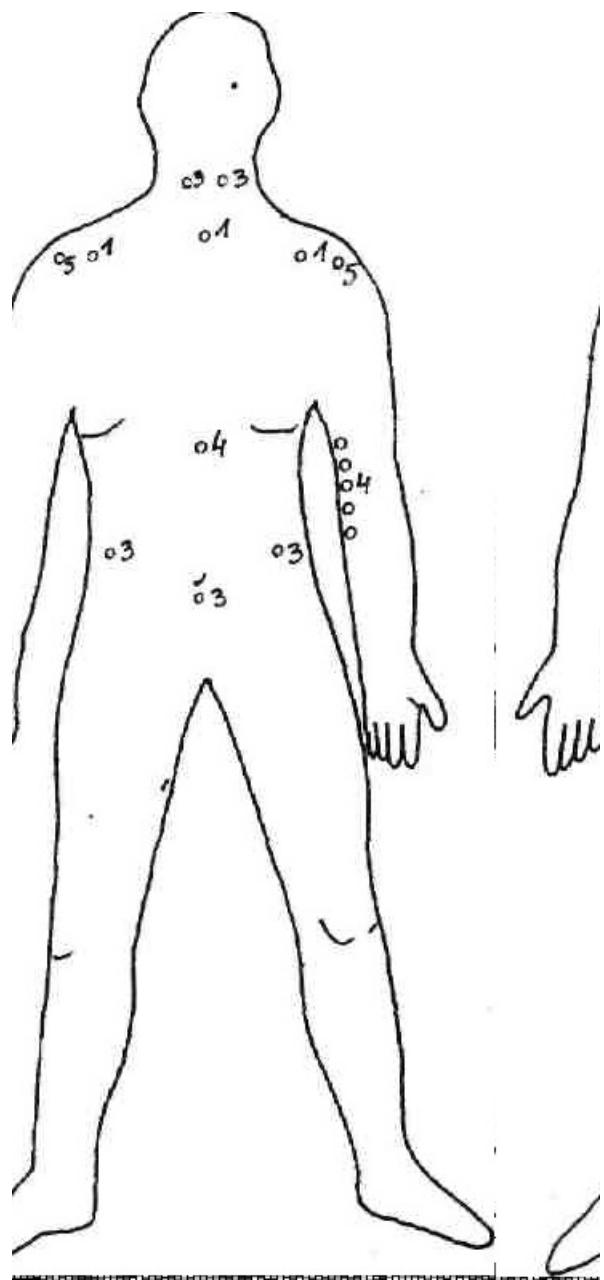
Zestaw ziołowy

- ziele krwawnika 100,0
- ziele rdestu ptasiego 50,0
- kwiat rumianku 50,0
- kwiat kasztanowca 50,0
- owoc róży 50,0
- liść podbiału 50,0

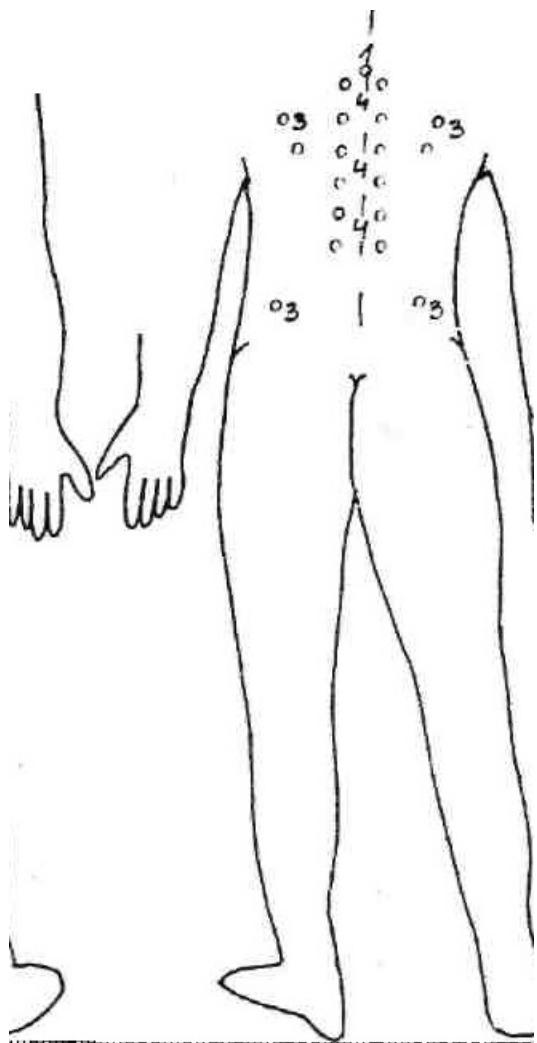
Napar pić 2–3 razy dziennie po jedzeniu.

Preparaty homeopatyczne

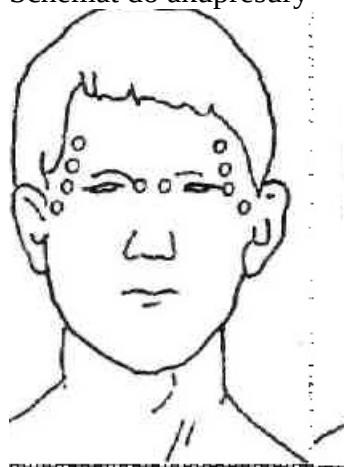
- Aesculus
- Calcium fluoratum
- Sulfur Sepia

Schemat do akupresury

Schemat do akupresury

Schemat do akupresury (2)

Piśmiennictwo

1. Doresi M. „Homoopathie–Medizin der Person”, Heidelberg 1982
2. Gutmann W. „Grundlage der Homoopathie und das Wesen der Arznei”, Heidelberg 1982
3. Fritsche H. „Samuel Hahnemann–Idee und Wirklichkeit der Homoopathie”, Gottingen 1982
4. Deck I. „Grundlagen der Irisdiagnostik”, Ettlingen: Deck. – 1965
5. Deck I. „Illustrierte Zeichenlehre. Anhang zum Lahrbuch: Grundlagen der Irisdiagnostik”, Ettlingen 1975
6. Deck I. „Differenzierung der iriszeichen”, Ettlingen 1980
7. Klimuszko Cz. „Kuracje ziołowe”
8. Sroka G. „Poradnik ziołowy”
9. Ożarowski A. „Ziołolecznictwo – Poradnik dla lekarzy”, PZWL Warszawa 1982
10. Hommel H. „Irisdiagnose Leichtgemacht”, Ariston Verlag, Genf 1975
11. Kuźnicka B., Dziak M. „Zioła i ich stosowanie”, PZWL Warszawa 1984
12. Orłowski W. „Okulistyka współczesna” PZWL Warszawa 1986
13. Hail D. „Iridology” 1981
14. Kohn J. „Homoopathie hilft heilen”, Alwin Frohlich–Verlag 1989
15. Angerer J. „Handbuch der Augendiagnostik” Karl F. Verlag 1957
16. Schnabel R. „Iridoskopie” Arkana–Verlag 1959
17. Wielchowier E., Szulpina N. „Iridodiagnostika” Moskwa 1988